

10.07.2019

Команди українських науковців зможуть об'єднуватися в державні ключові лабораторії, щоб шукати рішення великих спільних проблем – постанова КМУ

Уряд прийняв рішення, що відкриває можливість створення в Україні державних ключових лабораторій (ДКЛ) – це будуть команди науковців, що об'єднуватимуться попри відомче підпорядкування та сферу досліджень для вирішення масштабних сучасних проблем. [Відповідна постанова](#) була ухвалена 10 липня 2019 р. під час засідання Кабінету Міністрів України ([Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України](#)).

«Це дасть можливість об'єднувати ресурси різних наукових закладів для вирішення спільних завдань. Такої системи на сьогодні немає. Кожен чимось займається своїм, але в кожного є своя інфраструктура, свої можливості. І якщо їх дати можливість об'єднувати, то ми будемо ефективнішими, зокрема, й що стосується розвитку національної науки», – прокоментував Прем'єр-міністр України В. Гройсман.

Міністр освіти і науки Л. Гриневич відзначила, що сьогодні Україна фінансує вузькі програми досліджень, однак провідні країни світу відходять від цього й спрямовують кошти на міждисциплінарні проекти. У них науковці з абсолютно різних закладів та сфер працюють над вирішенням спільних глобальних проблем.

«І ми підхоплюємо цей тренд, що є в усіх провідних країнах при фінансуванні науки. Цей порядок, який ми приймаємо, дасть можливість, щоб різні українські наукові групи з наукових установ, університетів могли незважаючи на відомче підпорядкування, різні сфери об'єднуватися для проведення певного великого, актуального дослідження», – пояснила Л. Гриневич.

Під це вони зможуть отримувати кошти з різних джерел – від держави, бізнесу, міжнародних організацій тощо. Зокрема, передбачається надання грантів на лабораторії від Національного фонду досліджень.

«Це фактично ще один «пазл» реформи науки, що тісно пов'язаний з іншими її елементами.

Наприклад, було створено Нацфонд досліджень, який даватиме гранти під проекти вчених чи колективів незалежно від їх підпорядкування. І якраз одним з напрямів буде фінансування державних ключових лабораторій, звісно, на конкурсній основі. Також передбачається, що ДКЛ будуть пов'язані з мережею центрів колективного користування науковим обладнанням, яку ми зараз створюємо у вишах. Саме ця інфраструктура може використовуватися лабораторіями, бути їхньою базою», – додала Міністр.

У прийнятій постанові чітко прописана процедура створення ДКЛ. Так, отримати статус лабораторій зможуть як нові юридичні особи, так і об'єднання наукових груп наукових установ та/або університетів, академій, інститутів на основі договору про спільну наукову діяльність.

Для отримання статусу ДКЛ, треба буде подати такі документи:

- лист з визначеного напрямку досліджень і розробок;

- обґрунтування надання статусу;
- план наукової і науково-технічної діяльності;
- положення про державну ключову лабораторію;
- копії установчих документів або копію договору про спільну наукову діяльність;
- інформаційну довідку щодо можливих джерел фінансування діяльності.

Ці документи надаються МОН, яке забезпечує їхній розгляд спеціальною міжвідомчою комісією. До неї увійдуть представники центральних органів влади, НАН, галузевих академій, Нацфонду досліджень, Наукового комітету Нацради з розвитку науки і технологій, закладів вищої освіти та наукових установ.

Статус ДКЛ вперше надаватиметься на 5 років. Потім цей термін може бути подовжено за результатами діяльності лабораторії.